

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-11-10

HSN 1410-1259

Handläggare:
Gunilla Berg

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2015-02-20, P 13

Svar på skrivelse av Håkan Jörnehed (V) om BB Sophia

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till Hälso- och sjukvårdsnämnden frågar Håkan Jörnehed (V) om vården på BB Sophia avseende uppföljning, patientsäkerhet samt godkännandeprocessen.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2014-11-10
Skrivelse från Håkan Jörnehed (V), bilaga 1

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att anse skrivelsen besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

BB Sophia öppnade sin verksamhet den 3 mars 2014. Uppdraget är att ta emot normalförlossningar graviditetsvecka 37 och framåt. BB Sophia ligger på Sophiahemmets område och drivs i Praktikertjänsts regi.

"Hur sker dialogen med SFAI och SFOAI i dag?"

SFAI, Svensk Förening för Anestesi och Intensivvård, är en specialitetsförening för läkare inom anesthesiologi, intensivvårdsmedicin, anesthesiologisk algologi, ambulanssjukvård (både yt- och luftburen) samt hyperbarmedicin. SFAI ingår som en specialitetsförening inom Läkarförbundet och deltar där i representantskapet. SFOAI (Svensk Förening för Obstetrisk Anestesi och Intensivvård) är en delförening inom SFAI.

Kraven i förfrågningsunderlaget beträffande anestesi och intensivvård baserades på riktlinjer från SFAI. Det fanns under godkännandefasen en temporär dialog med ett remissförfarande med föreningen men inget regelbundet utbyte är formaliserat. Så gäller även idag.

"På vilket sätt hanteras meningsskiljaktigheterna runt BB Sophia?"

I bedömningen av ansökan var det viktigt att få in så många synpunkter som möjligt. Därefter gjorde förvaltningen en samlad bedömning om BB Sophias förutsättningar att bedriva en god och säker förlossningsvård. Hälsa- och sjukvårdsnämndens beslut gäller nu och står fast till dess ett eventuellt annat beslut upphäver det förra.

"Kan man som patient vägra att bli hänvisad till BB Sophia?"

En patient har valfrihet, i mån av plats, på vilken förlossningsklinik hon väljer att föda. Patienten kan av olika skäl inte vilja bli hänvisad till en viss klinik. Alternativet kan då, om det är helt fullt i länet, bli en hänvisning utomläns men det valet gör patienten själv och ska informeras därom.

"Stämmer det att BB Sophia blev erbjuden en av HSF bekostad simulering (av två akuta händelser samtidigt inklusive transport) men att de tackade nej trots att en bedömning visat att det fanns en risk?"

Frågan diskuterades efter den genomförda förstudien. BB Sophia informerade om att man redan planerat in likadana simuleringar i introduktionsutbildningen i samband med uppstart och intrimning av sin organisation. Simulering genomfördes av två akuta händelser samtidigt men på bekostnad av verksamheten (Praktikertjänst AB) själv.

"Stämmer det att två andra incidenter relaterade till BB Sophia inträffat men inte Lex Maria-anmäls och i så fall varför?"

Enligt uppgift från BB Sophia har det skett en Lex Maria-anmälan sedan driftstarten. Det gäller den tragiska händelsen i augusti då en patient avled. Förvaltningen har ingen kännedom om eventuella ytterligare Lex Maria-anmälningar.

"Hur sker uppföljningen från förvaltningen när det gäller BB Sophia? Vilken medicinsk expertis deltar i uppföljningen?"

Förlossningsklinikerna följs upp via produktionsstatistik, registrering av kvalitetsparametrar och hänvisningar. Avvikelse noteras och återkopplas till verksamheten. Patienternas uppfattning mäts genom patientenkäter. Regelbundna uppföljningsmöten som protokollförs genomförs med respektive verksamhet. Särskilda uppföljningsmöten kan genomföras vid behov om något särskilt angeläget inträffat.

Verksamheterna ska i början av varje år skicka in en besvarad uppföljningsbilaga för året innan. Denna omfattar de krav som finns i avtalet inkluderat miljöuppfyllelse. Ärenden till Patientnämnden (PAN) följs regelbundet. Lex Maria-anmälningar meddelas förvaltningen om det

inkommit några. Inom förvaltningen arbetar ett femtiotal beställarläkare inom många olika specialiteter. Den expertis som behövs används vid respektive tillfälle.

BB Sophia har sedan starten haft sammanlagt sju protokollförda uppföljningsmöten varav fyra har varit planerade och tre extraordinära på grund av en händelseanalys. En särskild mätning av patienternas uppfattning har gjorts under juni till och med september. Då erbjöds samtliga patienter att delta.

Som en jämförelse kan redovisas att BB Sophia till och med oktober månad har haft 2 200 förlossningar, Karolinska Solna 3 200 förlossningar och BB Stockholm 2 900 förlossningar. BB Sophia har haft 58 procent förstföderskor, Karolinska Solna 45 procent förstföderskor och BB Stockholm 51 procent förstföderskor. Bristningar i graden 3 och 4 hos förstföderskor används som ett kvalitetsmått för jämförelse mellan kliniker regionalt såväl som nationellt. BB Sophia hade under perioden mars - oktober en andel på 4,4 procent bristningar i graden 3 och 4 hos förstföderskor, Karolinska Solna 4,8 procent och BB Stockholm 4,2 procent. Andelen i Stockholm är 7,3 procent och i hela riket är genomsnittet 6,2 procent. Andelen patienter som är nöjda är högst i hela länet på BB Sophia enligt ovan nämnda patientenkätundersökning.

"Hur säkerställs att BB Sophia uteslutande tar lågriskpatienter?"

BB Sophia har ett något begränsat basuppdrag vilket innebär att man endast får ta patienter som klassificeras som "normalpatient". Det finns tydligt definierat genom ett särskilt regelverk utformat som en checklista i avtalet. BB Sophia får även ta "observationspatient" men med vissa restriktioner. Checklistan finns anslagen i receptionen dit alla patienter antingen ringer eller kommer in. Vid varje ny patientkontakt görs en individuell riksbedömning om patienten kan tas emot eller hänvisas. Checklistan med riskbedömningen är distribuerad till länets samtliga mödravårdscentraler samt andra förlossningskliniker.

Henrik Almkvist
Tillförordnad hälso- och sjukvårdsdirektör

Leif Karnström
Avdelningschef

Skrivelse av Håkan Jörnehed (V) om BB Sophia

Alltsedan Hälso- och sjukvårdsnämnden i början av 2014 beslutade att godkänna auktorisationen för BB Sophia, har åsikterna gått isär om det lämpliga med att bedriva denna avancerade specialistvård utanför ett akutsjukhus. Bland annat kunde synpunkter inhämtas från SFAI (Svensk förening för anestesi och intensivvård) med undergrupp SFOAI (Svensk förening för obstetrik och intensivvård) i den korrespondens angående BB Sophia som anmäldes i Hälso- och sjukvårdsnämnden den 1 april 2014. En information som aldrig kom nämnden till del inför själva beslutet – vilket Vänsterpartiet i sitt förslag till beslut vid nämndmötet i januari kritiserade.

Vi har även förstått att HSNf inte var överens inför sitt förslag till beslut till nämnden, vilket i sig framstår som bekymmersamt. Vad vi förstår är det numera en stående punkt på dagordningen när SFAI träffas hur det var möjligt att godkänna BB Sophia. Oavsett vad man anser om nämndens beslut kvarstår att SFAI:s synpunkter finns och måste hanteras.

I och med det tragiska dödsfallet på BB Sophia har dessa diskussioner och synpunkter tagit ny fart. Det diskuteras flitigt bland övrig vårdpersonal, sjukvårdspersonal på akutsjukhusets akutmottagningar, inte minst på de akutmottagningar som har avtal med BB Sophia.

Också medborgarna hyser oro och ställer frågor. Är BB Sophia säkert, skulle du som politiker låta din egen dotter föda där? Hur kan ni politiker tillåta att man hänvisar till BB Sophia? Medierna rapporterar att en anhörig till kvinnan som avled har anlitat advokat för att stämma BB Sophia.

Det förs en diskussion om huruvida det var dubbla lojaliteter i SFOG (Svensk förening för obstetrik och gynekologi) som ledde till godkännandet av BB Sophia. Pressavdelningen på Praktikertjänst/BB Sophia ger en annan bild och olika vårdföreträdare uttalar sig.

Dessutom ska det ha inträffat ytterligare två incidenter under de sex månader BB Sophia varit igång. Dels en blivande mamma som transporterats i ambulans från BB Sophia trots att hon mådde så dåligt att hon egentligen inte var transportabel. Dels en förlossning av barn med missbildning som borde ha klassats som högriskförlossning och alltså inte ska handhas på BB Sophia. En av dessa två händelser informerade chefsläkaren muntligt om på Hälso- och sjukvårdsnämnden i våras.

2014-09-30

Både undertecknad och Vänsterpartiets ersättare i nämnden uppfattade då att det skulle leda till en Lex Maria, men så har inte skett. Detta trots att Lex Maria bör uppmuntras så att alla risker kommer upp i ljuset.

Det är viktigt att nämnden får ett klargörande om vad som hänt. Vänsterpartiet önskar dessutom få kännedom om hur den uppföljning som förvaltningen gör av BB Sophia går till.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslås därför besluta att förvaltningen återkommer med svar på följande frågor.

- Hur sker dialogen med SFAI och SFOAI i dag?
- På vilket sätt hanteras meningsskiljaktigheterna runt BB Sophia?
- Kan man som patient vägra att bli hänvisad till BB Sophia?
- Stämmer det att BB Sophia blev erbjuden en av HSF bekostad simulering (av två akuta händelser samtidigt inklusive transport) men att de tackade nej trots att en bedömning visat att det fanns en risk?
- Stämmer det att två andra incidenter relaterade till BB Sophia inträffat men inte Lex Maria-anmälts och i så fall varför?
- Hur sker uppföljningen från förvaltningen när det gäller BB Sophia? Vilken medicinsk expertis deltar i uppföljningen?
- Hur säkerställs att BB Sophia uteslutande tar lågriskpatienter?